

de ploeg van Fassa Bortolo kwam zwaar ten val in de tijdrit. Bont en blauw liet hij zich 's avonds in het ziekenhuis van Bolzano onderzoeken. Hij bleek niks gebroken te hebben, maar had wel een pijnlijke heup, elleboog, schouder en rug. Gisteren besloot hij toch van start te gaan voor de zestiende etappe. Na 207 kilometer stond hij in Pavia voor de vijfde keer in de 86ste editie als ritwinnaar op het podium.

Petacchi is de sprintkoning van de Giro d'Italia. Het aantal concurrenten was gisteren minder dan bij zijn voorgaande etappezeges. Wereldkampioen Mario Cipollini en Robbie McEwen hebben de ronde inmiddels verlaten. Nu kwam de regenstand van de Fransman Jimmy Casper en de Tsjech Jan Svoboda. Die kwamen tekort, want het

bleef aan het achterwiel hangen. „Ik wilde niet opgeven. Niet dat ik de held wil uithangen, maar ik probeer de puntentri in Milaan te veroveren”, zei de 29-jarige winnaar, die de eerste week in de roze leiderstrui reed. „Ik heb zondag veel pijn geleden om de tijdrit af te maken. Ik begrijp nog niet dat ik die race heb kunnen voltooien. De nacht ben ik redelijk doorgeslapen, maar op de fiets was het 's ochtends weer wat minder.”

Klassmentsleider Simoni roemde Petacchi. „Mijn eigen benen voelden bij het begin van de rit zwaar aan, maar iedereen zal wel moe zijn na twee weken. Het is knap wat Petacchi laat zien. Zijn ploeg heerste in de koers. Hij is onverslaanbaar in de sprint.” Vandaag is een rustdag.

Ludo

Peter Winnen

Hoe groot moet een wielrenner geweest zijn dat zelfs zijn laatste koersdag als belangrijk historisch feit wordt herdacht?

Een poosje geleden in de Vlaamse pers, een gouden jubileum: 25 jaar geleden verliet Eddy Merckx het peloton.

Merckx is niet eens meer een naam, het is een klank. Spreek de naam uit en kijk naar boven. Daar zweeft een zepelin, de geest van Merckx – terwijl Zijn Vlees nog altijd niet tussen zes plankjes ligt te rotten.

De Geest daarboven seint naar Zijn Willekeur berichten door naar de aardkorst. Zo houdt Hij zich onder andere intensief bezig met Lance Armstrong die Hij beschouwt als Zijn vriend. Al ontstond er laatste toch een kleine polemiek tussen de twee. De Geest bekritiseerde de tactische blunders van Lance in Luik-Bastenaken-Luik via de ondoorgroendelijke omwegen van de pers. 'Naijver', beweerden boosaardige commentatoren, want Lance had het karretje van Axel, de aardse Zoon van De Geest, in de poep gereden.

De Geest doet echter niets zonder wereldomspannende visie, ga daar maar van uit.

Merckx zweefde al een paar jaar boven het peloton toen ik er in verscheen. Ik heb nooit met hem gekoerst, ik moest hem op indirecte wijze ervaren.

Ik debuteerde in een Vlaamse ploeg. Een van de soigneurs ('Den Brussellaer', zijn bijnaam) was jarenlang de persoonlijke verzorger van Merckx. Ik ben wel eens 'ge-soigneerd van Den Brussellaer'. Aan mijn kleinkinderen zal ik later vertellen: de benen van opa zijn ooit gemasseerd geweest door

dezelfde handen die de benen van Eddy Merckx hebben aangeraakt. Dat zal ze goed doen.

Ander voorbeeld van de indirecte ervaring. In die Vlaamse ploeg reden nogal wat oude knechten van Merckx. Zit ik in mijn eerste Luik-Bastenaken-Luik op mijn tandvlees – zeg maar gerust: het licht verliet mijn ogen – in hondenweer tegen de Côte du Haute Levée op te stoempen zegt een van die oude rotten: „dit is het moment waarop d'n Eddy altijd vertrok om solo naar Luik te koersen”. Dat had ik nou net nodig voor die laatste vijftig kilometer.

In de publicaties omtrent het 25-jarig afscheidsjubileum werd de persconferentie aangehaald waarop Merckx indertijd zijn afscheid bekend maakte. Merckx verontschuldigde zich tegenover zijn concurrenten. Omdat hij altijd alles had willen winnen. En hij zei dit met een blik vol mededogen, stond er nog bij. Conclusie: een groot kampioen doet verliezen uit liefde.

Maar wie is nu de grootste aller tijden, Eddy Merckx of Ludo Giesberts? Statistisch gezien is Ludo Giesberts de grootste. Hij won 526 koersen, Merckx slechts 525. Who the fuck is Ludo Giesberts?

Ik heb het artikelje bewaard. Begin september won de Belg Ludo Giesberts zijn vijfhonderdzesentwintigste koers (Arendonk). Hij is een blauwe maandag prof geweest. 'Ex-vedette Rik van Looy bood zijn 21-jarige landgenoot in 1986 bij Peter Post aan die in die periode triomfen vierde met de Panasonic-ploeg'. Ik schrok er van toen ik het las: verrek, die kerel is een ploegmaat van me geweest. Nooit iets van gemerkt.

schappen in Parijs, hield de 21-jarige Zwitser een hartstochtelijk pleidooi hem voortaan te ontzien zodra er weer eens een lijstje met troonpretendenten wordt samengesteld. Nog voor de 102de editie van Roland Garros goed en wel was begonnen, ontspoorde de alom bewierookte ForExpress immers al op de trage ondergrond (gravel) die hem niet gunstig gezind is.

Was het twaalf maanden geleden de Marokkaanse baltovenaar Hicham Arazi die hem de weg naar de tweede ronde versperde, dit-

nummer 88 van de wereld gisteren ten strijde op centre court. Het slagenrepertoire waarmee hij Federer bestookte, kwam niet als een verrassing, want de in Argentinië geschoolde Peruviaan is een bijna klassieke gravelspecialist. Federer beet zijn tanden stuk op de muur die Horna vanaf de baselime opwierp. „Een groots gevoel”, overviel de overwinnaar na afloop van zijn eerste memorabele en opvallend eenvoudige zege: 7-6, 6-2 en 7-6.

Federer had het de voormalige

Een bevredigend antwoord bleef uit, of het moest zijn ontboezeming zijn dat „het geen geheim is dat het vreselijk moeilijk voor mij zal worden om dit toernooi ooit te winnen”.

Aan zelfkennis ontbreekt het de Zwitser niet. Zo onnavolgbaar als hij over de baan beweegt en zo verfijnd als zijn techniek oogt, zo breekbare is de geest van de onvolprezen nummer vijf van de wereld. Tennis op gravel is in hoge mate a mental game. Het vergt een overdosis aan geduld en (dus) uithou-

Een nog grotere handicap voor Federer zijn de hooggespannen verwachtingen die hem omgeven sinds zijn veelbelovende entree (1998) in het profcircuit. Sterker nog: het stempel 'de nieuwe Pete Sampras' hangt als een molensteen om de nek van de Zwitserse kopman, die ruim drie maanden geleden in Arnhem eigenhandig de Nederlandse Davis-Cupploeg tot overgave dwong.

„Het is niet makkelijk om op te groeien met het feit dat velen tegen je zeggen: jij wordt de nieuwe

'Ik herinner me vooral de stilte'

Sir Edmund Hillary vijftig jaar na bedwingen van Mount Everest

Deze week is het vijftig jaar geleden dat de hoogste berg ter wereld voor het eerst werd bedwongen. Een 'Kiwi', Edmund Hillary, en sherpa Tenzing Norgay, tekenden voor die prestatie. Voor Hillary (84) is de 'Himalayan Trust' het belangrijkste resultaat.

Sir Edmund Hillary vorige week in New Delhi. (Foto Reuters)

Door LINDA VAN WIJK ROTTERDAM, 27 MEI. De Nieuw-Zeelandse Edmund Hillary en de sherpa Tenzing Norgay stonden op 29 mei 1953 als eersten op de top van de Mount Everest (8.850 meter). Ondanks het succes ontstond een controverse over de vraag wie van hen als eerste de top had bereikt. In de ogen van de Westerse wereld was Edmund Hillary de held. Als onderdaan van het Brits Gemenebest werd de boomlange Nieuw-Zeelandse bijenhouder geridderd door de koningin van Engeland. Pas later bedacht men dat het net zo goed zijn hulplijde, de Nepalese sherpa Tenzing Norgay geweest kon zijn die als eerste de top had bereikt. Norgay had direct na de beklimming een verklaring ondertekend waarin stond dat hij inderdaad de eerste was geweest. Hillary beweerde van begin af aan het tegenovergestelde. Na een golf van commotie brachten Norgay en Hillary het verhaal naar buiten dat ze samen de top hadden bereikt. Als team. Tenzing distantieerde zich van zijn eerdere verklaring met het argument dat hij analubeet was en niet wist wat hij had ondertekend. Norgay overleed in 1986.

Sir Edmund Hillary (84) is de enige die nog antwoord kan geven op de vraag. „Je kent mijn versie”, zegt Hillary over de telefoon vanuit zijn huis in Auckland. „Maar wat doet het er toe? We waren daar samen. Ik was er niet geweest zonder hem. Hij was er niet geweest zonder mij.”

De Mount Everest ligt op de grens van Nepal en Tibet. Omdat het koninkrijk Nepal tot 1950 gesloten was voor buitenlanders vertrokken de eerste Everest-expedi-

ties vanuit Tibet. Na de Chinese invasie in Tibet in 1949 kregen de Zwitsers toestemming om in 1952 twee expedities vanuit Nepal te organiseren. De Britten mochten in het daaropvolgende jaar daar een beklimming laten beginnen. De Zwitser Lambert en Tenzing Norgay kwamen tot 250 meter onder de top en maar legden daarmee wel de route vanuit Nepal open.

„In 1953 spouwden 450 dragers de benodigdheden voor onze beklimming vanuit het binnenland van Nepal naar de voet van de Everest en richtten op 5.456 meter hoogte een basiskamp in”, vertelt Hillary. „Samen met elf klimmers de expeditieleiders richtten vierendertig sherpa-klimmers negen kampen in op de berg. We volgden een acclimatiseringsschema op basis van één stap omhoog, twee stappen terug en werkten in bijna twee maanden toe naar de top.” Van de klimmers ging Hillary de meeste keren de hellingen op en neer om materiaal voor de kampen op te halen.

Op tweederde van de expeditie wees de expeditieleider de twee teams aan die zouden proberen de top te halen. Vanwege zijn energie werd Hillary gekozen. Hillary: „Het eerste topteam faalde vanwege slecht weer en uitputting. Op 29

Vijftig jaar nadat Edmund Hillary en Tenzing Norgay als eerste de top van de Mount Everest bereikten wordt het ene record na het andere gebroken. Twee Nepalese sherpa's vestigde gisteren een snelheidsrecord: ze bereikten de top vanuit het basiskamp in zo'n elf uur, bijna twee uur minder dan de tijd die een landgenoot daar vorige week nog voor nodig had. Een van hen bereikte bovendien voor de dertiende keer de top, ook al een record. Voor het eerst deed dit gisteren ook een zwarte Afrikaan. Vorige week kwam een zeventigjarige Japanner boven: hij was de oudste mens die dat tot dusver lukte. In 1975 was een landgenote van hem de eerste vrouw op de top. In 1978 werd die bereikt door klimmers die daarbij geen extra zuurstof gebruikten.

mei klommen Tenzing en ik met onze veertien kilo wegende zuurstofapparaat vanuit kamp negen omhoog om een tweede poging te wagen.”

Na de mislukte poging met Lambert in 1952 was Tenzing Norgay er op gebraud dit keer door te zetten. „We ploeterden door de diepe sneeuw waarbij we tot onze knieën wegzonken en af en toe een stuk achteruit gleden en liepen over een smalle richel met aan beide kanten immense afgronden. Na vijf uur klimmen bereikten we de top van de wereld. Tenzing omhelsde me. Ik herinner me vooral de immense stilte. Op de terugweg dacht ik dat het succes van vandaag, het succes zou zijn van de expeditie als geheel.” Hillary had het mis. Hij werd een icoon. „Na de Everest trouwde ik met Louise en reisde ik samen met haar de wereld over om lezingen te geven. Ik proefde voor het eerst champagne en zalm en ontmoette staatshoofden en beroemde actrices. Mijn bekendheid opende deuren. Zo werd ik gevraagd voor een Britse expeditie naar de Zuidpool”, vertelt Hillary. „De bedoeling was dat twee teams elkaar tegemoet zouden rijden. Ik kreeg de leiding over het Nieuw-Zeelandse team.”

De organisatoren eisten dat het

Britse team het eerste bij het onderzoeksstation op de geografische Zuidpool zou arriveren, maar Hillary sloeg de teamorders in de wind en ploegde met zijn Nieuw-Zeelandse team en drie Ferguson tractoren door tot hij – drie weken voor de Britten – op de Zuidpool stond. Het werd hem niet in dank afgenomen.

Hillary had er tot dan toe nooit wakker van gelegen dat zijn rücksichtsloze handelswijze zo nu en dan ten koste ging van anderen. Hij had tijdens het rauwe bestaan in Nieuw Zeeland, in het leger en tijdens het bergbeklimmen geleerd om niet te zeuren. „Us Kiwis are bloody rough, you know”, zegt hij om dan bescheiden te vervolgen: „Mijn goetelike vermogens zijn gemiddeld en ik ben een gemiddelde klimmer. Ik heb mijn prestaties puur op motivatie geleverd. Als je iets wilt bereiken moet je er voor knokken, vooruit denken en risico's nemen”.

Na een aantal klimexpedities in de Himalaya werd hij expeditieleider van een zoektocht naar de Yeti (de verschrikkelijke sneeuwman), een mythe die volgens de nuchtere Hillary „vergelijkbaar is met die van het monster van Loch Ness”. Tijdens deze expeditie opperde een sherpa het idee om een school te bouwen aan de voet van de Himalaya om de sherpa kinderen een betere toekomst te geven. Hillary spande zich in om fondsen te werven. Voor het einde van de Yeti expeditie was de school gebouwd. Het gaf Hillary zoveel voldoening dat hij de 'Himalayan Trust' opzette, een fonds dat geld inzamelt om voorzieningen voor de sherpa's te realiseren. „Het werd mijn levensinvulling”, zegt Hillary.

Nadat zijn vrouw en jongste dochter omkwamen bij een vliegtuigongeluk in Nepal nam hij deel aan bouwprojecten van zijn eigen ontwikkelingsorganisatie. „Ik heb in de afgelopen 25 jaar tien scholen, een ziekenhuis en een vliegveld gebouwd.”

Met zijn tweede vrouw zet Hillary het werk voor de 'Himalayan Trust' voort. Hij kan zo „dicht bij de Mount Everest" blijven, de berg waar hij sinds 29 mei 1953 voor altijd mee verbonden is.

gin van het einde. Sindsdien reikte Federer bij een grandslamtoernooi immers nooit verder dan de vierde ronde.

Geen wonder dan ook dat hij zondag, een dag voor het begin van het toernooi in Parijs, nogmaals een aandoenlijke oproep deed zijn talenten vooral niet te overdriven. „Veel mensen begrijpen niet hoe hard ik moet werken om het tennis zo simpel te doen laten lijken als ik kennelijk doe.”

Luis Horna begreep dat gisteren wel.

SCOREBORD

Tennis

Mannentoernooi, Parijs (Fra)

Eerste ronde: Verkerk (Ned)-Kraan (Ned) 6-3 6-4 6-4. Van Latten (Ned)-Norman (Bel) 6-3 3-6 2-6 6-3 6-4. Agazzi (VS21)-Seck (Dui) 6-2 6-3 6-3. Woya (Spa)-Al-Volander (Ita) 7-5 4-6 6-2 6-3. Horna (Per)-Federer (Dui) 7-6 6-2 7-6. Gora (Arg)-Se (Bra) 6-3 5-1 6-1. Hoby (Dui)-Srichaphan (Tha) 6-1 3-6 6-0 7-5. Schüttler (Dui)-Mamić (Kro) 6-1 2-6 6-4 6-2. Novak (Tsj) 6-2 6-3 6-2. Blanco (Spa)-Carretero (Spa) 5-7 6-3 6-0 7-5. Kafelnikov (Rus)-Lj-Butter (Fra) 6-3 6-2 6-4. Ferrero (Ita)-Ziz-Behrend (Dui) 6-4 6-2 6-3. El-Agnaf (Mar)-Ziz-Dupuis (Fra) 6-4 6-4 6-4. Blake (VS24)-Dent (VS) 6-4 6-3 7-6. Malisse (Bel)-Cabezas (Spa) 7-5 6-4 6-2. Jansyn (Rus)-Sanchez (Spa) 6-3 6-5 6-3. Spashe (VS25)-Lahavie (Bel) 6-1 3-6 5-7 6-4 6-1. Chela (Arg)-Sj-Šušnjarić (Fra) 3-6 7-5 6-3 7-5. Koubek (Dui)-Popp (Dui) 7-5 6-2 5-3. Zabolotev (Arg)-Lopez (Spa) 6-2 7-6 6-0. Pieters (Arg)-Simionescu (Rus) 6-2 4-6 7-6 6-1. Lj-stard (Fra)-Delfino (Arg) 5-1 6-4 6-6 4-6. Christophe Richier (Bel)-Gammal (Dui) 7-5 5-3 5-3. Ferrer (Spa)-Muzer (Dui) 6-2 6-2 7-6. Lubovic (Kro)-Kucera (Dui) 5-2 6-3 6-2. Lopez (Spa)-Wahid (Fra) 7-5 6-1 7-6. Anic (Kro)-Rios (Dui) 6-1 1-0 opgave. Ricco, Saretta (Bra)-Martin (Spa) 7-6 6-2 6-4. Galimberti (Ita)-Heuberger (Dui) 7-6 6-6 6-2 6-2. Philippoussis (Australië)-Kim (VS) 2-6 6-7 7-5 6-2 6-2. Savit (Hon)-Wongpanrat (Dui) 7-5 7-6 6-6 6-0. Kiefer (Dui)-Larkham (Australië) 6-3 6-3 4-6 6-6 6-3.

Vrouwen, eerste ronde: Serena Williams (VS1)-Ritter (Dui) 6-2 6-1. Henin-Hardenne (Bel)-Klitschek (Dui) 6-3 7-5. Wieruska (Fra)-S-Razzano (Fra) 6-3 7-5. Rubin (VS18)-Nagova (Dui) 6-2 6-4. Hantchova (Dui)-Il-Jelkova (Tsj) 2-6 6-0 6-1. Moline (Rus)-Sarina (Rus) 6-2 6-2. Sugiyama (Jap)-Pia Pascual (Spa) 6-6 6-4 6-4. Shaughnessy (VS18)-Koznetsova (Rus) 3-6 7-5 11-9. Schneider (Dui)-Pichet (Fra) 6-1 6-0. Raymond (VS21)-Asagoe (Jap) 6-1 7-5. Radwansky (Australië)-Stevenson (VS27) 6-3 6-3. Fernandez (Spa)-Pierra (Fra) 6-2 6-3. Lat (Fra)-Likhovtseva (Rus) 6-3 6-2. Granville (VS11)-Lo (VS) 1-6 6-1 6-4. Garbin (Ita)-Wheeler (Australië) 6-4 6-3. Kostanic (Kro)-Lefevre (Fra) 7-5 6-7 6-4. Zolnaga (Dui)-Tanasugarn (Tha) 6-3 6-2. Proseny (VS23)-Fin (Fra) 6-1 6-1. Danilidou (Gri)-Piant (Australië) 6-4 6-3. Kereva (Tsj)-Taylor (VS) 6-3 6-4. Serra (Dui)-Saraiva (Rus) 6-3 6-3. Mandula (Hon)-Marrero (Dui) 6-2 6-3. Cervantes (Dui)-Callera (Bel) 7-6 6-3. Maoli (Kro)-Cho (Dui) 4-6 7-5 6-0. Mikaelson (Dui)-Widaja (Ind) 6-3 4-6 7-5. Cohen-Aloni (Fra)-Guzzoni (Arg) 6-1 7-5. Pietrangola (Ita)-Dolan (Fra) 6-4 5-4. Kravtchenko (Rus)-Grebakov (VS) 5-1 6-3. Ferrer (Fra)-Bjerrneva (Tsj) 5-4 7-5. Schett (Dui)-Margina (Jap) 4-6 6-4 6-3. Black (Zim)-Caranina (Dui) 6-4 4-6 6-4. Harkness (Kro)-Obata (Jap) 6-4 6-2. Olijsters (Bel)-Fraser (VS) 6-2 6-0.

Voetbal

Vriendschappelijke wedstrijd, San Jose (VS) Verenigde Staten-Wales 2-0 (1-0). 41. Donovan 1-0 (strafschop). 59. Lewis 2-0. Rode kaart: 49. Jones (Wales).

Wielrennen

Ronde van Italië
Tertiende etappe, Arco di Trento-Pavia: 1. Petacchi (Ita) 207 km in 4:29:34. 2. Casper (Fra). 3. Giordano (Tsj). 4. Bernali (Ita). 5. Gaspare (Ita). 6. Fien (Ita). 7. Aug (Est). 8. Furan (Ita). 9. Bak (Dui). 10. Portari (Ita). 11. Garzelli (Ita). 12. Pozzovivo (Ita). 13. Simoni (Ita). 14. Noll (Ita). 15. Casagrande (Ita). 16. Wierenhout (Ned). 17. Stegmann (Bel) 4:08.

Algemeen klassement: 1. Simoni 71:21:26. 2. Garzelli (Ita) 71:21:26. 3. Pozzovivo (Ita) 71:21:26. 4. Noll (Ita) 71:21:26. 5. Casagrande (Ita) 71:21:26. 6. Stegmann (Bel) 71:21:26. 7. Tsching (Dui) 71:21:26. 8. Gombaj (Ita) 71:21:26. 9. Pellizzoni (Ita) 71:21:26. 10. Portari (Ita) 71:21:26. 11. Wierenhout 71:21:26. 12. Bordinaro (Ita) 71:21:26. 13. Casagrande (Ita) 71:21:26. 14. Wierenhout 71:21:26. 15. Stegmann (Bel) 71:21:26. 16. Wierenhout 71:21:26. 17. Stegmann (Bel) 71:21:26.

Gouden Russisch kunstrijduo stopt

MOSKOU, 27 MEI. Het Russische duo Elena Bereznaja en Anton Sichoeralidze stopt met kunstrijden als wedstrijdsport. Het tweetal behaalde vorig jaar in Salt Lake City olympisch goud bij het paarrijden, maar dat resultaat was omstreden. Het Canadese paar Jamie Sale en David Pelletier werd benadeeld door een jurylid en kreeg later eveneens goud toegekend. Sale en Pelletier beëindigen vorig jaar hun wedstrijdloopbaan. Net als zij gaan Bereznaja en Sichoeralidze zich richten op een professionele carrière in ijsshows. (Reuters)

Duel verboden, wedstrijd verloren

ZEIST, 27 MEI. Thuis spelende voetbalclubs die meedoen aan het toernooi om de KNVB-beker, waarvan de wedstrijd door de burgemeester wordt verboden, lijden een reglementaire nederlaag van 0-1. Dit heeft de voetbalbond gisteren besloten. Het besluit is onderdeel van de wijzigingen die in de opzet van het toernooi zijn aangebracht. Voortaan wordt weer volgens het knock-out-systeem gespeeld. De clubs die aan Europese toernooien deelnemen stromen in de achtste finales in. (ANP)

Van Praag (Ajax) volgt Vonhoff op

Door onze sportredactie
AMSTERDAM, 27 MEI. Michael van Praag volgt op 1 juli Henk Vonhoff op als voorzitter van de raad van commissarissen van de Eredivisie NV (Eredivisie). Hij werd gisteren door de clubs gekozen. Van Praag treedt deze zomer af als voorzitter van Ajax.

WK trampoline naar Nederland

BEEKBERGEN, 27 MEI. De internationale gymnastiekbond heeft gisteren de wereldkampioenschappen trampoline voor 2005 aan Nederland toegewezen. Het evenement zal in september in Eindhoven worden gehouden. (ANP)

Vos blijft bij RBC

ROOSENDAAL, 27 MEI. Voetballer Henk Vos (34) blijft toch nog een seizoen spelen bij RBC Roosendaal. Hij wilde eerder geen contract met een lager salaris, maar kwam daar later op terug. Omdat de regels zo'n contract verboden is, is besloten het huidige contract met negen maanden te verlengen waarna Vos verplicht is nog drie maanden op amateurbasis te spelen. (ANP)